

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Barbora Šilhánová

Název práce: Taiwanské stipendijní programy jako zdroj soft power

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jana Sehnálková

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka ve své práci zkoumá tchajwanské stipendijní programy jako nástroj soft power. Cílem této případové studie je „prozkoumat vliv taiwanských (sic) stipendijních pobytů na jejich účastníky a také seznámit české čtenáře s velice specifickou mezinárodní situací Taiwanu (sic)“. (s. 11). Autorka si klade několik výzkumných otázek, které zpracovává ve svém dotazníkovém šetření distribuovaném ve skupině recipientů tchajwanského stipendia. Mezi ně patří:

- Nabízené stipendium je jedním z hlavních důvodů, proč studenti na Tchajwan odjeli
- Studenti budou velmi kladně hodnotit chování Tchajwanců, kdy lidský faktor je vnímán jako jeden ze zdrojů soft power
- Recipienti budou Tchajwan považovat za samostatnou zemi
- Většina studentů se bude chtít na Tchajwan vrátit. (s. 46)

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Problematický statut Tchaj-wanu, který je v současné době jako stát uznáván jen 23 státy, znemožňuje tchajwanské vládě využívat tradiční formy diplomacie. Prezident Li Dengchuei proto během svého působení v úřadu hledal alternativní způsob, jak Tchaj-wan i přes veškerá omezení zviditelnit. Implementoval proto tzv. pragmatickou diplomacii, jejíž součástí byl i velký důraz na soft power a veřejnou diplomacii. Tato strategie je s jistými obměnami používána dodnes.

Autorka ve své práci nejprve uvádí čtenáře do politického a historického kontextu mezinárodního postavení Tchaj-wanu. Následně pak definuje soft power a vysvětluje, jak Tchaj-wan soft power pojímá: „Taiwanci představují jedinečný příklad národa, který musí provádět veřejnou diplomacii nejen jako prostředek propagace, ale také zaručení diplomatického přežití a přístupu na mezinárodní scénu.“ (s. 23)

Hlavní část práce spočívá v přehledném popisu různých typů stipendií, které Tchaj-wan nabízí, a zhodnocení těchto stipendijních programů samotnými českými studenty. Za tímto účelem autorka použila dotazníkové šetření a řízeného rozhovoru. V závěru pak autorka nabízí zhodnocení úspěšnosti absolvovaných pobytů a nabízí návrhy na jejich zlepšení. K vytyčeným tezím se pak vyjadřuje následovně: „...teze, že nabízené stipendium je jedním z hlavních důvodů, proč studenti na Taiwan odjeli, a během pobytu pokrylo jejich základní životní náklady. Tento předpoklad shledala autorka správným u většiny dotázaných... Další předpoklad autorky byl, že budou studenti velmi kladně hodnotit chování Taiwanců a že by lidský faktor proto sám o sobě mohl působit jako zdroj soft power“ (s. 66). Tento předpoklad autorka sice na obecné úrovni potvrdila, ale jak sama poznamenává, „existuje korelace mezi

délkou pobytu na Taiwanu a spokojeností studenta. Čím déle student na Taiwan tím komplexnější byly jeho zkušenosti, což mělo za následek změnu jeho nástrojů na obyvatelstvo“ (s. 67). Autorka také u většiny dotázaných potvrdila svůj předpoklad, že absolventi stipendií budou považovat Tchaj-wan za samostatnou zemi a budou se chtít na Tchaj-wan vrátit. Právě to lze považovat za úspěch tchajwanské soft power.

Autorka ve své práci používá zajímavé zdroje, včetně projevů vládních představitelů, strategických dokumentů, dokumentů ministerstev apod. Výsledky dotazníkového šetření a následných rozhovorů jsou přehledně zpracovány v grafech a tabulkách.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je čtivá a napsaná logicky. Občas se objevují překlepy či chyby v interpunkci. Doporučila bych však český přepis čínštiny, zejména v případech, kdy se jedná o ustálené termíny (např. Tchaj-wan). Od poznámky 124 byly odkazy v textu naformátovány do normální velikosti písma.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka si zvolila zajímavé, originální téma, které v České republice nebylo prozatím zkoumáno, byť Tchaj-wan již financoval studijní pobyty stovkám studentů, expertů či politiků z České republiky. Právě studijní stipendia, která jsou velmi štědrá, jsou vnímána jako jeden z důležitých nástrojů veřejné diplomacie. Vedle nich Tchaj-wan také nabízí např. krátkodobé pobyty na ostrově novinářům, politikům, pracovníkům z neziskové sféry apod. Hlavním cílem je rozšířit povědomí o Tchaj-wanu, jeho politickém systému, historii a společnosti mezi lidmi, kteří budou moci tyto informace šířit dále a případně také zastávat zájmy Tchaj-wanu, dostanou-li se v budoucnosti do pozice, kdy budou moci ovlivnit rozhodovací procesy.

Autorka si vědoma úskalí svého výzkumu – např. náročnosti měřitelnosti účinků soft power, stejně jako toho, že své šetření dopadů stipendijních programů provádí jen na velmi malé skupině recipientů. Přesto ale závěry, ke kterým dochází, jsou důvěryhodné, byť se domnívám, že otázky, které si autorka v úvodu klade, nejsou s ohledem na hlavní téma práce, tchajwanskou soft power, formulovány úplně nejšťastněji. Vliv tchajwanské soft lze např. z otázky, zdali recipienti stipendií vnímají Tchaj-wan jako samostatnou zemi, jen domýšlet.

Jako drobnou výtku bych také zmínila fakt, že autorka porovnává různé náklady v NT\$ a EUR (v případě srovnávání nákladů na tchajwanské stipendium a stipendia v rámci programu Erasmus). Pro lepší srovnání by bylo vhodnější uvádět částky ve stejné měně.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Kolik peněz alokuje Tchaj-wan na soft power a jaké procento z těchto peněz jde na studijní stipendia? Existuje nějaká strategie pro veřejnou diplomacii, která je distribuována na tchajwanské zastupitelské úřady a která jasně definuje cíle, kterých by bylo vhodné prostřednictvím veřejné diplomacie dosáhnout? Jak hodnotí úspěšnost implementace soft power TECO v České republice?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově!):

Práce Barbory Šilhánové vyhovuje požadavkům kladeným na bakalářské práce. Proto ji navrhuji k obhajobě s výslednou známkou **výborně**.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.